

SYSTEM POMOCY PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ ORAZ WSPIERANIA UCZNIÓW LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO NR XI we WROCŁAWIU

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 Nr 95, poz.425, Dz.U. z 2021 r. poz.1915, z 2022 r. poz. 583,1116. 1700, 1730);*
2. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2017 poz.59);*
3. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. z 2020 r. poz.1551 oraz z 2021 r. poz. 1618);*
4. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 poz.1280 z późniejszymi zmianami);*
5. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.u.poz.352, z 2017 r. poz.1643 oraz 2019 r. poz.322 z późniejszymi zmianami);*
6. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U.poz.1578 z późniejszymi zmianami);*
7. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 373 z późniejszymi zmianami);*
8. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U.poz. 467 z późniejszymi zmianami);*
9. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U.2017 poz.356 z późniejszymi zmianami);*
10. *Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2020 r. poz. 1062 oraz z 2022 r. poz. 975 i 1079);*

§ 1. Informacje ogólne

1. Każdy uczeń Liceum Ogólnokształcącego Nr XI we Wrocławiu ma prawo do pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegającej na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych i czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie w szkole, w celu wspierania jego potencjału rozwojowego i stwarzania warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz środowisku społecznym. być objęty działaniami pedagogicznymi i psychologicznymi, mającymi na celu rozpoznanie jego możliwości psychofizycznych, w tym szczególnych uzdolnień, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz zaspokojenie tych potrzeb.

2. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej (dalej PP) jest dobrowolne i nieodpłatne.

3. *Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole wynika w szczególności z:*

- 1) niepełnosprawności;
- 2) niedostosowania społecznego;
- 3) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 4) zaburzeń zachowania i emocji;
- 5) szczególnych uzdolnień;
- 6) specyficznych trudności w uczeniu się;
- 7) deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
- 8) choroby przewlekłej;
- 9) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) niepowodzeń edukacyjnych;
- 11) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
- 12) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

4. Pomoc PP organizuje dyrektor szkoły.

5. Pomoc PP udzielana jest także rodzicom i nauczycielom. Polega ona na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności *pomocy udzielanej uczniom*.

6. Pomoc pedagogiczno-psychologiczna rodzicom uczniów i nauczycielom udzielana jest w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

7. Pomocy PP uczniom w szkole udzielają wszyscy nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholodzy, pedagodzy, logopedzi, doradcy zawodowi i terapeuci pedagogiczni, jeśli są zatrudnieni w szkole.

8. Pomoc PP jest organizowana i udzielana we współpracy z :

- 1) rodzicami ucznia;
- 2) poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi;
- 3) instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży oraz organizacjami pozarządowymi;
- 4) innymi szkołami i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, jeśli w szkole są wychowankowie tam przebywający (internaty, bursy, domy dziecka);
- 5) placówkami doskonalenia nauczycieli.

9. Pomoc PP udzielana jest z *inicjatywy*:

- 1) ucznia;
- 2) rodziców/prawnych opiekunów ucznia;
- 3) dyrektora szkoły;
- 4) każdego nauczyciela, wychowawcy lub specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem;
- 5) pielęgniarki szkolnej;
- 6) poradni psychologiczno-pedagogicznej;
- 7) pracownika socjalnego MOPS;
- 8) asystenta rodziny;
- 9) kuratora sądowego.
- 10) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działającego na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

Wnioski ustne zgłasza się wychowawcy klasy. W przypadku wniosków z instytucji zewnętrznych – można je składać pisemnie lub drogą elektroniczną w sekretariacie szkoły.

§ 2. Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej

1. Pomoc PP w szkole jest udzielana w bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:

- 1) zajęć rozwijających uzdolnienia – dla uczniów szczególnie uzdolnionych . liczba uczestników nie może przekroczyć 8. Czas trwania 45 min.
- 2) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się – organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się. Czas trwania 45 min.;
- 3) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych – dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnieniu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego. Liczba uczestników nie może przekroczyć 8. Czas trwania 45 min.
- 4) zajęć specjalistycznych:
  - korekcyjno-kompensacyjnych – dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników nie może przekraczać 5;. Czas trwania 45 min.
  - rozwijających kompetencje społeczne – dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników nie może przekraczać 10, chyba, że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów. Czas trwania 45 min.
  - o charakterze terapeutycznym – dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły. Czas trwania 45 min.
- 5) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. Czas trwania 45 min.
- 6) indywidualizowanej ścieżki kształcenia - dla uczniów, którzy mogą chodzić do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnymi wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Obejmuje wszystkie zajęcia edukacyjne realizowane wspólnie z oddziałem szkolnym oraz indywidualnie z uczniem.

7) *warsztatów*

8) *porad i konsultacji*

2. Inne formy pomocy PP, to:

- 1) porady i konsultacje dla rodziców – udzielane i prowadzone w czasie pracy przez psychologa i pedagoga szkolnego oraz w czasie konsultacji i zebrań z rodzicami;
- 2) warsztaty i szkolenia dla rodziców – zgodnie z potrzebami i ustalonym harmonogramem, podanym na stronie www szkoły; w przypadku warsztatów organizowanych dla rodziców danego oddziału informację przekazuje wychowawca;
- 3) porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla nauczycieli – zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego lub w godzinach pracy psychologa i pedagoga szkolnego – w przypadku potrzeby indywidualnych konsultacji.

§ 3. Zasady organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego.

1. W szkole powołuje się Zespół ds. Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej dla uczniów posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zwany dalej Zespołem Wspierającym.

2. W skład Zespołu Wspierającego wchodzi: pedagog/psycholog szkolny jako przewodniczący zespołu, wychowawca, wybrani nauczyciele oraz nauczyciele specjaliści, zatrudnieni w szkole.

3. Dla uczniów, o których mowa w ust. 1, Zespół Wspierający opracowuje Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny na okres wskazany w orzeczeniu. Zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną;

4. Spotkania Zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności programu;

4. Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny (zwany dalej IPET) zawiera:

- 1) zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
  - 2) rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem; W przypadku:
    - a) ucznia niepełnosprawnego — zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
    - b) ucznia niedostosowanego społecznie — zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,
    - c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym — zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
  - 3) formy i metody pracy z uczniem;
  - 4) formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy PP oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły;
  - 5) działania wspierające rodziców ucznia oraz zakres współdziałania z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi , w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, określone przez Zespół Wspierający
  - 6) zajęcia rewalidacyjne i resocjalizacyjne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;
  - 7) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań (czyli zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym);
- 5.** Zespół Wspierający przy ustalaniu form i czasu trwania pomocy uczniowi współpracuje z rodzicami ucznia lub, w razie potrzeby, z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
- 6.** Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy PP ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę potrzeby ucznia oraz możliwości organizacyjne szkoły.
- 7.** O potrzebie objęcia ucznia pomocą PP, o ustalonych dla niego formach i okresie udzielania pomocy PP oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane, niezwłocznie informuje się pisemnie rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

8. Nauczyciele pracujący z uczniem, dla którego został opracowany IPET mają obowiązek znać jego treść oraz stosować się do zaleceń zawartych w nim. Zaleca się, by nauczyciele prowadzili notatki z zapisem postępu w rozwoju ucznia, w oparciu o które będzie dokonywana okresowa ocena efektywności działań.

§ 4. Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej pozostałym uczniom.

1. Do zadań nauczycieli, wychowawców i specjalistów należy w szczególności:

- 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów;
- 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
- 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
- 4) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
- 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniającym funkcjonowanie uczniowi ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.

2. Szczegółowe działania:

- 1) Nauczyciele w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzą wnikliwą obserwację pedagogiczną, która polega na obserwacji zachowań i relacji poszczególnych uczniów z innymi osobami, analizują postępy w rozwoju związane z edukacją i rozwojem społecznym oraz wytwory pracy ucznia, opinie z poradni. Na podstawie wyników obserwacji nauczyciele wstępnie definiują trudności, zdolności lub zaburzenia.
- 2) W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą PP odpowiednio nauczyciel, wychowawca lub specjalista niezwłocznie udziela tej pomocy w bieżącej pracy z uczniem i informuje o tym wychowawcę klasy.
- 3) Wychowawca klasy przekazuje tę informację pozostałym nauczycielom pracującym z uczniem i zapisuje ją w Zeszycie Wychowawcy.
- 4) Wychowawca klasy informuje rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia o potrzebie objęcia go pomocą PP, co odnotowuje w Zeszycie Wychowawcy.
- 5) W przypadku, gdy wychowawca uzna, że należy uczniowi zorganizować szkolną formę pomocy PP (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, inne specjalistyczne formy pomocy), po zasięgnięciu

opinii nauczycieli uczących w klasie, zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły i koordynatorowi ds. udzielania pomocy PP.

- 6) Wychowawca ma prawo zwołać zebranie wszystkich uczących nauczycieli w oddziale w celu: skoordynowania działań w pracy z uczniem, zasięgnięcia opinii nauczycieli, wypracowania wspólnych zasad postępowania wobec ucznia, ustalenia form pracy z uczniem, dostosowania metod i form pracy do potrzeb i możliwości ucznia.
- 7) Po dokonanych ustaleniach zespołu nauczycielskiego lub zebraniu opinii od poszczególnych nauczycieli, wychowawca proponuje formy pomocy PP świadczonej poszczególnym uczniom. Propozycję przedstawia dyrektorowi szkoły.
- 8) Wychowawca przy czynnościach, o których mowa w ust. 6 współpracuje z rodzicami ucznia lub, w razie potrzeby, ze specjalistami zatrudnionymi w szkole.
- 9) Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy PP ustala dyrektor szkoły.
- 10) Wychowawca zawiadamia w formie pisemnej rodziców lub pełnoletniego ucznia o ustalonych dla ucznia formach pomocy PP, okresie jej udzielania oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane. Wychowawca klasy wpisuje powyższą informację w Zeszycie Wychowawcy, której przyjęcie do wiadomości potwierdza rodzic własnoręcznym podpisem.
- 11) Rodzic lub pełnoletni uczeń ma prawo do odmowy przyjęcia pomocy PP.
- 12) Wychowawca klasy jest koordynatorem wszelkich działań związanych z organizacją i świadczeniem pomocy PP swoim wychowankom.
- 13) Nauczyciele pracujący z uczniem objętym pomocą PP prowadzą notatki z zapisem postępu w rozwoju ucznia Zeszycie Wychowawcy.

§ 5. Obowiązki wychowawcy klasy w zakresie wspierania uczniów

1. W zakresie organizacji pomocy PP uczniom powierzonej klasy do obowiązków wychowawcy należy:

- 1) przeanalizowanie dostarczonych przez rodziców orzeczeń z poradni psychologiczno – pedagogicznej i wszczęcie postępowania zgodnie z procedurą;
- 2) przeanalizowanie opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej i wstępne zdefiniowanie trudności / zdolności uczniów;
- 3) przyjmowanie uwag i opinii nauczycieli pracujących z daną klasą o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów;
- 4) zdobycie rzetelnej wiedzy o uczniu i jego środowisku; wychowawca poznaje ucznia i jego sytuację poprzez rozmowy z nim i jego rodzicami, obserwacje zachowań ucznia i jego relacji z innymi, analizę zauważonych postępów w rozwoju związanych z edukacją i rozwojem społecznym.

- 5) określenie specjalnych potrzeb ucznia samodzielnie lub we współpracy z grupą nauczycieli prowadzących zajęcia w klasie;
- 6) w przypadku stwierdzenia, że uczeń wymaga pomocy PP, wszczęcie postępowania zgodnie z procedurą;
- 7) złożenia wniosku do dyrektora szkoły o objęcie ucznia odpowiednimi formami pomocy PP, w ramach form pomocy oferowanych przez szkołę;
- 8) poinformowanie pisemnie rodziców lub pełnoletniego ucznia o zalecanych formach pomocy. Pismo wychodzące do rodziców przygotowuje wychowawca, a podpisuje dyrektor szkoły, koordynator pomocy PP lub wychowawca
- 9) monitorowanie organizacji form pomocy i obecności ucznia na zajęciach;
- 10) informowanie rodziców i innych nauczycieli o efektach udzielanej pomocy i postępach ucznia;
- 11) współpraca z rodzicami w zakresie podejmowanych działań;
- 12) prowadzenie dokumentacji rejestrującej podejmowane działania w zakresie organizacji pomocy PP uczniom swojej klasy;
- 13) udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych.

§ 6. Obowiązki wszystkich nauczycieli w zakresie świadczenia pomocy psychologiczno –pedagogicznej.

1. W zakresie wspierania uczniów i udzielania im pomocy PP do obowiązków wszystkich nauczycieli szkoły należy:

- 1) prowadzenie obserwacji w celu zdiagnozowania trudności lub uzdolnień uczniów;
- 2) zgłaszanie zauważonych specjalnych potrzeb uczniów wychowawcy klasy;
- 3) świadczenie pomocy PP w bieżącej pracy z uczniem;
- 4) dostosowanie wymagań edukacyjnych i oceny do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
  - a) posiadającego orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w IPET, opracowanym dla ucznia przez Zespół Wspierający;
  - b) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;

- c) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej - na podstawie tej opinii;
  - d) nieposiadającego orzeczenia lub opinii (wymienionych w lit. a – c), który objęty jest pomocą PP w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli lub specjalistów;
- 5) indywidualizowanie pracy z uczniem oraz warunków oceny na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
  - 6) dostosowywanie metod pracy do sposobów uczenia się ucznia;
  - 7) udział w zebraniach organizowanych przez wychowawcę klasy;
  - 8) komunikowanie rodzicom postępów ucznia oraz efektywności świadczonej pomocy;
  - 9) prowadzenie dokumentacji na potrzeby zajęć dodatkowych;
  - 10) współdziałanie z innymi nauczycielami uczącymi w klasie w celu zintegrowania i ujednolicenia oddziaływań na ucznia oraz wymiany doświadczeń i komunikowania postępów ucznia;
  - 11) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze emocjonalnej i behawioralnej;
  - 12) udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych;
  - 13) stosowanie oceniania wspierającego ucznia.

§ 7. Zadania i obowiązki pedagoga, psychologa szkolnego oraz pedagoga specjalnego.

Do zadań psychologa i pedagoga szkolnego należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych *w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły*, a także wspieranie mocnych stron ucznia;

- 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych *stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły*; oraz wspierania rozwoju uczniów;
- 3) udzielanie pomocy PP w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
- 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów;
- 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie i organizowanie różnych form pomocy PP w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia;
- 6) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy PP;
- 7) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
- 8) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
- 9) rozpoznawanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych;
- 10) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego i profilaktyki w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i wychowawców;
- 11) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
- 12) prowadzenie lub zorganizowanie warsztatów dla rodziców oraz udzielanie im indywidualnych porad i konsultacji w zakresie wychowania;
- 13) wspomaganie i pomoc nauczycielom w realizacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki;
- 14) udział w opracowywaniu programów profilaktyki;
- 15) przewodniczenie Zespołowi Wspierającemu, powołanego do opracowania Indywidualnych Programów Edukacyjno – Terapeutycznych;
- 16) prowadzenie dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami;

Do zadań pedagoga specjalnego należy w szczególności:

1) Współpraca z nauczycielami, wychowawcami grup wychowawczych lub innymi specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:

- a) rekomendowanie dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły i placówki oraz dostępności uczniom ze szczególnymi potrzebami psychofizycznymi i edukacyjnymi;
- b) prowadzenie badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
- c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów;
- d) określeniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno – komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia;

2) Współpraca z Zespołem Wspierającym w zakresie opracowania i realizacji Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno – pedagogicznej;

- 3) Wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w:
- a) rozpoznawaniu przyczyn edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
  - b) udzielaniu pomocy psychologiczno – pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem;
  - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych;
  - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów;

4) Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom, rodzicom, nauczycielom;

5) Współpraca, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno – pedagogiczną, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi szkołami oraz organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;

6) Przedstawienie Radzie Pedagogicznej propozycji w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły.

§ 8. Regulamin pracy Zespołu Wspierającego ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

1. Zespół Wspierający powołuje dyrektor szkoły na czas określony. W skład Zespołu wchodzi: wychowawca, psycholog i pedagog, nauczyciele uczący danego ucznia oraz specjaliści zatrudnieni w szkole posiadający kwalifikacje do pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

2. W posiedzeniach Zespołu Wspierającego, na wniosek przewodniczącego, może uczestniczyć przedstawiciel poradni psychologiczno – pedagogicznej.
3. Przewodniczącym Zespołu Wspierającego jest pedagog specjalny.
4. Zadaniem Zespołu Wspierającego jest zaplanowanie i koordynowanie udzielania pomocy PP uczniom posiadającym orzeczenie poradni PP o potrzebie kształcenia specjalnego.
5. Zespół Wspierający zbiera się niezwłocznie po wpłynięciu orzeczenia do szkoły.
6. Na podstawie informacji zawartej w orzeczeniu, Wielospecjalistycznej Ocenie Poziomu Funkcjonowania Ucznia (*Załącznik nr 1*), uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego Zespół Wspierający opracowuje Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny, zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do poniższego dokumentu (*Załącznik Nr 2*).
7. Indywidualny Program Edukacyjno – Terapeutyczny opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
8. Opracowany IPET przewodniczący Zespołu Wspierającego przedstawia dyrektorowi szkoły.
9. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy PP ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę zalecenia Zespołu oraz możliwości organizacyjne.
10. O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy PP oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane przewodniczący Zespołu Wspierającego niezwłocznie zawiadamia rodzica lub pełnoletniego ucznia w formie pisemnej.
11. Spotkania Zespołu Wspierającego odbywają się w miarę potrzeb, jednak nie rzadziej niż jeden raz w semestrze roku szkolnego.
12. Spotkania Zespołu zwołuje przewodniczący Zespołu, wychowawca lub dyrektor szkoły.
13. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach Zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji IPET oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen.
14. Wszyscy biorący udział w spotkaniach Zespołu Wspierającego są zobowiązani do nieujawniania poruszanych na nim spraw.
15. Indywidualne Programy Edukacyjno – Terapeutyczne oraz Wielospecjalistyczne Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia przechowuje przewodniczący Zespołu; kopię otrzymuje wychowawca ucznia, który jest zobowiązany do poinformowania o ustalonych zaleceniach zespołu wszystkich nauczycieli pracujących z uczniem.

16. Kopię Indywidualnego Programu Edukacyjno – Terapeutycznego oraz Wielospecjalistycznej Oceny Poziomu Funkcjonowania Ucznia otrzymuje rodzic ucznia lub pełnoletni uczeń.

§ 9. Dokumentowanie organizacji i działań w zakresie pomocy psychologiczno –pedagogicznej

1. W Liceum Ogólnokształcącym Nr XI w celu dokumentowania organizacji i działań wspierania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych prowadzi się niżej wymienioną dokumentację:

- 1) dzienniki zajęć pozalekcyjnych, w tym zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;
- 2) dzienniki dziennik pracy psychologa i pedagoga;
- 3) Zeszyt Wychowawcy;
- 4) dodatkową dokumentację stanowią IPET –y oraz Wielospecjalistyczna Ocena Poziomu Funkcjonowania Ucznia.

§ 10. Postanowienia końcowe

1. Działania wszystkich pracowników szkoły na rzecz wspierania rozwoju uczniów są zintegrowane.

2. Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do wspierania rozwoju każdego ucznia naszej szkoły, do zespołowego współdziałania na rzecz ucznia i wzajemnej pomocy w realizacji zadań związanych z organizacją i świadczeniem pomocy PP;

3. Wsparcie merytoryczne *dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, na wniosek dyrektora szkoły zapewniają poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz placówki doskonalenia nauczycieli.*

Arkusz okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Analiza skuteczności i efektywności udzielanej pomocy

Imię i nazwisko ucznia:

Data urodzenia:

Klasa:

Szkoła:

Orzeczenie: *nr .....*

I. Funkcjonowanie ucznia

Źródło Informacji	Zaobserwowane zmiany			
Nauczyciele i szkolni specjaliści realizujący zalecenia wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	Obszar potrzeb fizycznych	Mocne strony	Słabe strony	Potrzeby wynikające z diagnozy w danym obszarze
	<i>Sprawność fizyczna, motoryka, zmysły, integracja sensoryczna</i>			
Nauczyciele i szkolni specjaliści realizujący zalecenia wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	Obszar potrzeb dydaktycznych	Mocne strony	Słabe strony	Potrzeby wynikające z diagnozy w danym obszarze
	<i>Sfera poznawcza (opanowanie technik szkolnych, wyniki nauczania, zakres opanowania treści programowych, osiągnięcia, trudności, pamięć, uwaga, myślenie);</i>			
Nauczyciele i szkolni specjaliści realizujący zalecenia wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	Funkcjonowanie ucznia w szkole	Mocne strony	Słabe strony	Potrzeby wynikające z diagnozy w danym obszarze
	<i>Sfera emocjonalno-motywacyjna (radzenie sobie z emocjami, motywacja do nauki i pokonywania trudności)</i>			
Nauczyciele i szkolni specjaliści realizujący zalecenia wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego	Obszar potrzeb społecznych <u>Relacje z rówieśnikami</u> <u>Relacje z dorosłymi</u>	Mocne strony	Słabe strony	Potrzeby wynikające z diagnozy w danym obszarze

II. Skuteczność podjętych działań

Działania skuteczne	<p>Dotychczasowe stosowane przez nauczycieli formy, metody i środki dydaktyczne oraz oddziaływania wychowawcze – analiza procesu:</p> <p>W obszarze potrzeb dydaktycznych i motywacyjnych:</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>W obszarze potrzeb społeczno - emocjonalnych:</p> <p>-</p> <p>-</p> <p>Skuteczność podjętych działań .....</p>
Działania nieskuteczne	

III. Nowe okoliczności wpływające na funkcjonowanie ucznia lub ocenę jego funkcjonowania

Nowa opinia psychologiczno – pedagogiczna, dodatkowe wyniki badań lekarskich, inne nowe dane diagnostyczne (diagnoza, zalecenia)	
Istotne zmiany w sytuacji życiowej ucznia	

IV. Wnioski do dalszej pracy, w tym zalecane formy, sposoby i okres udzielania dalszej pomocy oraz zakres i charakter wsparcia ze strony nauczyciela współorganizującego kształcenie, specjalistę, asystenta lub pomoc nauczyciela (o ile zostali zatrudnieni)

Wnioski ogólne	-
	-
Zalecane formy, sposoby, okres udzielania dalszej pomocy	-
	-
Zmiany (o ile są konieczne) w zakresie i charakterze wsparcia ze strony nauczyciela współorganizującego kształcenie, specjalisty, asystenta lub pomocy nauczyciela (o ile zostali zatrudnieni)	

Data opracowania .....

.....

Otrzymałem/am dnia

(data i podpis rodzica/prawnego opiekuna)

Podpisy członków Zespołu:

Załącznik Nr 2

Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny

Nazwisko i imię ucznia: .....

Data urodzenia: .....

Klasa:.....

Podstawa utworzenia IPET, rozpoznanie wynikające z: orzeczenie nr.....
o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną

1. Okres realizacji programu – .....

2. Charakterystyka psycho-pedagogiczna ucznia:

- mocne strony ucznia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

-trudności ucznia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Zakres dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programów nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (warunki zewnętrzne, organizacja pracy, egzekwowanie wiedzy, ocenianie)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów

4. Formy, sposoby i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Formy	Sposoby	Okres
zaj. rozwijające uzdolnienia		
zaj. dydaktyczno-wyrównawcze		
zaj. ~~socjoterapeutyczne~~ rozwijające kompetencje społeczne		
inne zaj. o charakterze terapeutycznym		
zaj. związane z wyborem zawodu i kierunku kształcenia		
porady i konsultacje dla ucznia		
Zajęcia specjalistyczne		

5. Przewidywane osiągnięcia ucznia (prognozowanie)

Przewidywane osiągnięcia ucznia	Sposób sprawdzenia osiągnięć ucznia

6. Działania wspierające rodziców/opiekunów ucznia oraz zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami/opiekunami

.....
.....
.....
.....

7. Zakres współdziałania z innymi instytucjami (poradnia psychologiczno-pedagogiczna, placówki doskonalenia nauczycieli, inne instytucje)

.....
.....
.....
.....
.....

Zespół w składzie:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Przyjęcie programu do realizacji
Data:
Nauczyciel:
Rodzic/uczeń
Termin oceny efektywności udzielanej pomocy

.....
data i podpis dyrektora szkoły

8. Podsumowanie efektów oddziaływań

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. Wnioski i propozycje do dalszej pracy

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

